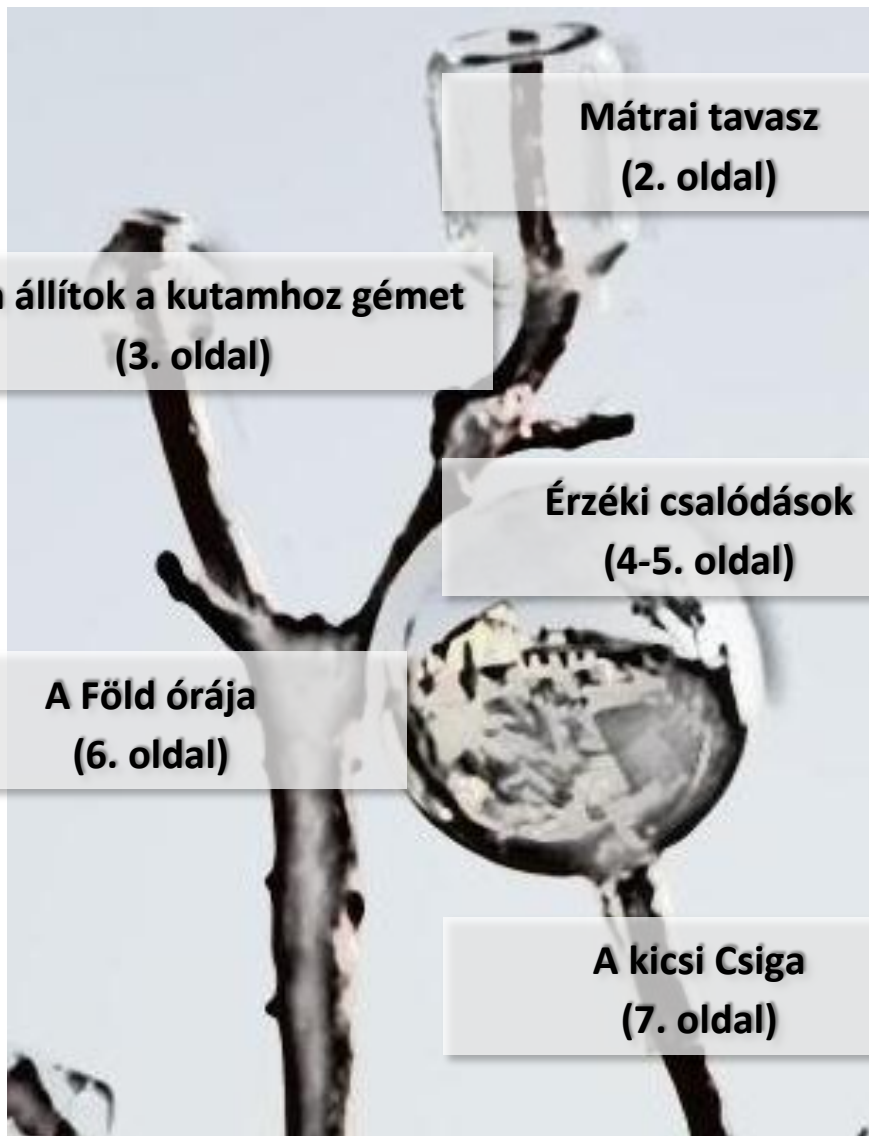

**Mátrai tavasz
(2. oldal)**

**Nem állítok a kutamhoz gémet
(3. oldal)**

**Érzéki csalódások
(4-5. oldal)**

**A Föld órája
(6. oldal)**

**A kicsi Csiga
(7. oldal)**

Mátrai tavasz

Aki ma izgalmasnak érzi a járást, az meglehet, hogy tegnap áttúrázott velünk a tavaszba a Mátrában. 16 kilométert tettünk meg Vörösmarty nyomában Parádsasvártól – hegynek föl, hegynek le – Mátraháza és Mátrafüreden át Farkasmályig.

Gyönyörű időt rendeltünk, haraptuk a friss levegőt, kóstoltuk mellé a – körtének induló – szilvapálinkát. Gyémántfejjel posztmodern stílusban üveget csiszoltunk, megmáztuk az imbolygó, véget nem érő csigalépcsős Sás-tó melletti kilátót, ami leginkább egy citromsárga rezegő kocsonya érzetét keltette, aminek mi csak

pislogtunk a tetején. Továbbá megízleltük a tavasz első fagyiját – mézes tölcsér híján is –, majd kisvasúttal robogtunk a kétoldalt dimbes-dombos szőlőtőkék között. Jó tanács: ha vékony a pénztárcád, erősen szorítsd, ha a kisvonal belső ablakának üvegéhez közelíted, mert az ablak melletti résnek hajlandósága van azt szívesen fogadni, s vissza nem adni.

Végül Farkasmályban a Regélő Borház mesélt nekünk – de tudván, hogy az elmélet önmagában kevés, a pogácsa és a borkóstolás gyakorlatára váltottuk a szavakat, miközben egy mókusz mutatványozott nekünk a szomszédos fa törzsén. Napkeltével indultunk, napnyugtával érkeztünk, s a megengedett katonai 10 %-os embervesztéséget 0 felé konvergáltattuk! Vivát!

Kunt Anna

Nem állítok a kutamhoz gémet (40. tanmese)

Kolostorában egy reggel így fordult szerzeteseihez Lin-csi apát:

- Hívek! Ma elmesélem nektek, mit mondott régi mesterünknek a bölcs paraszt. Amikor a mester, még vándorfilozófusként, lent járt délen, találkozott egyszer egy paraszttal. A paraszt kutat ásott a földjére, és ennek a kútnak a vizével öntözte rizsét. Egyszerű csöbörben kézzel húzta fel a vizet a mélyből. Amikor a mester odaért, és meglátta, mit csinál, elámult, majd megkérdezte tőle.

- Te paraszt! Miért nem használsz gémet? Mire a nap lemegy, háromszor akkora területet öntözhetnél meg. Miért nem állítasz gémet? Sok fölösleges munkát takarítanál meg! A paraszt így felelt a mesternek:

- Tudom, hogy a gémmel munkát takarítanék meg. De hát éppen ezért nem használom. Mert mit kezdenék a megtakarított munkával? Újabb földdarabot művelnék meg, ahol újabb kutat ásnék, s ha oda is gémet állítanék, azzal megint csak munkát spórolnék. Azzal a munkával megint újabb darab földet művelnék, s a sok megművelt földön aztán annyi rizst termelnék, amennyit már eladni sem tudnék. Akkor több bivalyt és kocsit vennék, s messzi városokba járnék velük piacra. A piacokon a rizsemmel hosszú napokat töltenék, alkudnék, veszekednék, de aztán megint csak egy kicsikét gyarapodnék. Akkor megint újabb földet vennék, megművelném, kutat ásnék, gémet állítanék, s végül a gémnak köszönhetően többet dolgoznék, mint valaha. A megtakarított munka csakis munkát termelne nekem, egyre keservesebb lenne az életem. Ezt tenné velem a gém. Ezért nem állítok a kutamhoz gémet - mondta régi mesterünknek a paraszt, ő pedig lejegyezte szavait, s az írás fennmaradt – fejezte be Lin-csi a történetet, majd hozzátette.

- Hívek! Bár kolostorunkban elvetjük az írott hagyományt, jegyezzétek föl ezt a tanítást, s idézzétek, ahol csak lehet. Nehogy egyszer ellepjék a földet azok az otromba, fullánkos gémek! – mondta egykor Lin-csi apát, kolostorában, a Huo-to folyó partján.

Válogatta: Kunt Anna

Közreadja: Sári László

Érzéki csalódások

Ma szembejött velem négy gyönyörű nő. Valahonnan ismerősek voltak, felderengett, tavaly már cikket is írtam róluk. Most ismét aktualitást nyert gazdag nonverbális kifejezőmódjuk. Az egyik divatház elmésen ötvözte a fotózás csínját-bínját, hogy igazi érzéki csalódást – szemfényvesztést – hozzon létre.

Ahogy a nyomtatott sajtó és irodalom szerepét fokozatosan átveszi a digitális, mozgóképekkel teli média, letűnni látszik a magvas gondolatok, mesteri szójátékok kora.¹ Az új generáció annyira hozzászokott az információözhöz és a kritikán aluli műsorokhoz, hogy a reklámszakma egyetlen ökölszabályon alapul: minél többször mutatni, legyen az bármilyen silány produkció, hiszen a tanulás folyamata evolúció során is a sokszor látott, ismétlődő jelenségek kiválasztására összpontosít. Ezt a kulturális helyzetet több ponton is szokatlanul ragadja meg a Triumph terméksorozata és reklámkampánya, amelynek plakátjai a napokban újra elárasztották a várost.

A nevezett márka kiválasztását indokolja, hogy ők álltak elő azzal a remek plakátsorozattal, melynek zsenialitását állítom szembe a lehetséges negatív társadalmi hatásaival. A plakáton domináns a fehér háttér, egy professzionális fotóstúdió légkörét idézi, úgy, ahogy az az emberek képzeletében él: rengeteg fény, *sok odafigyelés*. Végeredmény: tökéletes összhang és makulátlan megjelenés. Már-már elhisszük, hogy a képek Photoshop nélkül is mehetnek a nyomdába². Egyértelmű az üzenet, konkurensikkel ellentétben nem a terméket helyezik a hétköznapi életbe, hanem viselőjét a stúdió világába.

Figyeljük tovább a fehér hátteret! A ragyogás onnan ered, hogy a *fényforrást a modell mögött* helyezték el. Ennek eredményeként a fény a modell oldalára szinte érintőirányban esik, minden formát nagyon részletes tónussal hangsúlyozva: minden mélyedésnek vagy domborulatnak árnyéka van. Mint egy jó térképen, a síkbeli fénykép valódi térhatást ad. Ez épp ellentéte annak, amikor bőrápolási termékek reklámozásakor a fotós objektívjéhez nagyon közel helyezik a villanót vagy a fényforrást,

¹ Ki ne emlékezne Szilágyi István előadásában a „kisimítja a ráncokat és garantáltan fiatalít” mottóra? Vagy akár mentolos cukorka maradandóan nyelvrombolónak minősített „az orromat is tisztítja” szlogenjére.

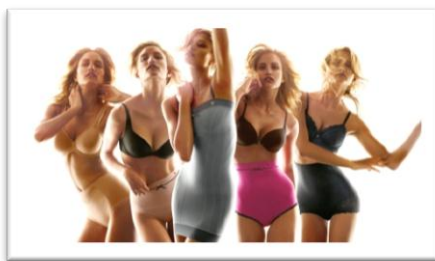
² Persze, a sajtó néha még a legjobb hazai modellekkel sem elégedett: vö. Dobó Kata Photoshop disaster.

így minden látható pontba³ ugyanannyi fény jut el, kvázi síkbeli hatást elérve kész a ráncatlan bőr.

Ahogy említettem már, a fehér háttér domináns. Olyannyira, hogy a modellek árnyékba burkolóznak. Tavaly öt egyéni plakát, öt gyönyörű nő sétált felénk az áramlástan tanszéket is megszégyenítő szélcsatornában. És minden alkalommal valami újat mutattak, az arcukat szinte lehetetlen volt kifürkészni abban a megvilágításban.

Álljunk meg egy pillanatra! A divatház honlapját átlapozva a fotózásnál *egyetlen modell* neve jelenik meg, mégis minden egyes plakáton egy újabb nő néz ránk olyan sejtelmesen, hogy identitása szinte elveszik ebben az érzéki csalódásban.

A termék arca Alba Carillo Pariente, akiről érdemes tudni, hogy a Triumph szerint megnyerte a 2007-es spanyol Supermodelo TV show-t. A választás utalhat az európai piac fontosságára, de arra semmiképp sem, hogy ugyanazt megkaphatja ott-hon, ami a plakátokon látszik.

Lássuk be, negyedik helyezett, spanyol supermodellből is csak keveseknek jut, és valószínűleg közülük sem mindenki jártas a sminkelésben és a fényhatások beállításában. Végül még egy szabadon adaptált gondolat, amit Varga Péter *Spielhózn*i c. könyvéből: mint minden reklám, ez is olyan tudatalatti vágykeltés, ami kielégíthetetlen szükségletekhez vezet, mert amellett, hogy a stúdió és a modell nem jön házhoz, tudni kell, hogy a ráncok úgy simultak ki, hogy mindössze néhány jó és jól megfizetett kép kedvéért napokon át mosolygott. Sőt! A Triumph honlapján a fotózás részletei között megtudjuk, hogy a stúdió is minden rezzenését 24 kamerával figyelte, így egyetlen jó pillanat vagy kedvező szögű beállítás sem kerülhetett el a figyelmüket.

Végül, hogy végre megjegyezzük a modell arcát, szemléljük meg a képet még egyszer, most jó megvilágításban⁴!

Stipinger Marcell

³ Ez némi pontosításra szorul, ahol a felületnek a fénysugárral bezárt szögét figyelembe kell venni, továbbá azt, hogy a felület minden térszögbe közel azonosan szór vissza, textílián, bőrön nincs tükröszerű reflexió. Precíz eredményhez a fényforrást is a fotós mögötti síknak célszerű idealizálni.

⁴ A kép forrása:

http://www.triumph.com/hu/ewt_bg/GWF/ShapeSensation_Composing_without_Glow_bg_1920x1080.jpg

A Föld órája

A napokban tartják A Föld órája nevű kezdeményezést a nagyobb környezetvédő szervezetek. A világméretű önkéntes kezdeményezés az emberek, a vállalatok, az intézmények figyelmét próbálja meg felhívni a környezet-szennyezés és a túlfogyasztás okozta problémákra. Világszerte arra kéri a résztvevőket és a támogatókat, hogy minden év márciusának utolsó szombatján este kapcsolják le egy órára a fölösleges világítást és áramtalanítsák a különféle elektromos készülékeket.

Ennek a látványos, feltűnő, ám rövid ideig tartó jelenség szemléletformáló hatásával szemben szkeptikus vagyok. Úgy érzem, csak olyan hatást vált ki: „*oh, a templom ma nincs kivilágítva... jaj, persze, most van az az egy óra, amit azok a Zöldek...*”. Észlelik a jelenséget, de hogy miről szól, azt már nem teszik magukévá. Jónak tartom, hogy világméretű lépéseket tesznek, de sajnos csak azok vesznek benne részt, akik már amúgy is környezettudatosan gondolkodnak.

2011 óta pedig az akció kiegészült egy másik felhívással is, miszerint érdemes lenne fogyasztáscsökkentési, környezetvédelmi fogadalmat tenni az év többi napjára is.

Lássuk be, ez már kézzel foghatóbb (bár, ha az év eleji fogadalmakra gondolunk...). Egyénként kis lépéseket lehet tenni egy fenntarthatóbb életvitel felé, ellenben még mindig hiányzik az, amit „jó gyakorlat” néven szoktak emlegetni ezekben a körökben. Példák, amik a mindennapokban is működnek, megfogható cselekvéssorozatok, egy használati utasítás a tevékenységeinek felülbírálásához. Persze keresgélve ilyesmikre is találhatunk példákat a nem annyira ismert belföldi szervezeteknél (például a Humusz vagy a KÖVET Egyesület, vagy kreatívabb felhasználásokra a Szelektív.hu honlapján).

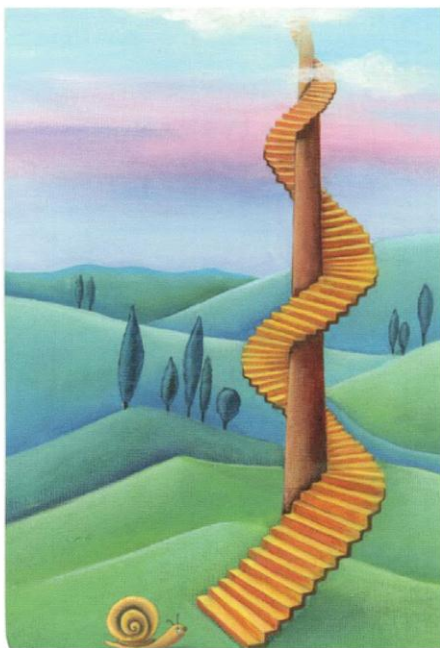
Összességében tehát a világméretű kezdeményezés látványos, felhívja a figyelmet a nagyobb problémákra, de éppen ezért elveszik az országokra, a „kis” emberekre tett gyakorlati hatás.

A kicsi Csiga

Lefelé sétálok a Sástói-kilátóból. Társaim ügyesebbek voltak, a többi turista

előtt nekiveselkedtek a 258 lépcsőfoknak⁵. Elöttem egy anyuka halad, előtte egy hat éves forma kislány, legelöl pedig az apuka. Megdicsérik a kislányt, hogy milyen ügyesen jön lefelé, mire ő:

– Valójában be vagyok rezelve, csak bábornak tettetem magam. – Mondanom sem kell, frappáns válaszával egyből megnyerte szimpátiámat, de érzetem, sietnem kellene. Az alsó teraszhoz közeledve megkérem az anyukát, legyenek szívesek elengedni, készségesen félrehúzódnak. Még utánam szűrődik a következő beszélgetés, aminek eredetiségével a kislány megajándékozott:

– Gyere, engedjük el a bácsit, ha nálunk ilyen kis Csiga halad elől. – Nem vagyok olyan idős, de már nem akadok fenn azon, hogy szülők „bácsiznak”.

– A kicsi Csiga fél – válaszolja a kislány.

– Mitől fél? Talán a sebességtől? – écelődik apuka.

– A Csiga legnagyobb ellensége a magasság. – Ebből a kislányból még lesz valaki, jegyzem meg magamban.

Stippinger Marcell

⁵ A kép a Dixit nevű társasjáték egyik kártyalapja.

Iskola a határon túl

